

MEDEA

Medea naar Euripides, tekst & regie Simon Stone door Toneelgroep Amsterdam

13/12, Stadsschouwburg, Amsterdam; Tournee:
toneelgroepamsterdam.nl

Dankzij het weergalozes spel van Marieke Heebink blijft deze zeer gemoderniseerde *Medea* niet steken in soaptheater.

Eén ding moet je Simon Stone nageven: hij is niet bang klasieke toneelteksten naar zijn hand te zetten. Dat deed hij eerder met Ibsens *Wilde Eend* en *Thyestes* van Seneca en nu met *Medea*, zijn gastregie bij Toneelgroep Amsterdam. De voorstelling die hij daar maakte, heeft nauwelijks nog met de originele Griekse tragedie van Euripides te maken. Behalve dan de anekdote: vrouw doodt haar eigen kinderen uit wraak op haar man die voor een ander heeft gekozen.

Medea heet hier Anna (Marieke Heebink), een vrouw met een man, twee puberzoons en een academische carrière. Als het stuk begint, komt ze net terug uit een kliniek, waar ze was opgenomen omdat ze haar man Lucas (Aus Greidanus jr.) heeft proberen te vergiftigen. Hij was aan het rommelen geslagen met de dochter van zijn baas (Gaité Jansen).

Samen proberen ze de draad weer op te pakken, maar het lukt niet. De man blijft achter het jonge ding aanlopen en Anna raakt volkomen de weg kwijt. Ze doodt haar rivale en tenslotte ook zichzelf en haar twee kinderen.

Medea van Simon Stone is een postmoderne mix van Ingmar Bergman (*Scènes uit een huwelijk*), John Cassavetes (*A woman under the influence*), Haye van der Heijden (*Bloedverwanten*) en Saskia Noort (*Nieuwe Buren*). Die laatste twee zijn tv-series die op oppervlakkige en soms platte wijze het moderne leven in kaart brengen. Overspel, incest, wederzijds huwelijksbedrog, gedoe met kinderen – alles zit erin.

Gezinstagedies zijn van alle tijden, vaders en moeders doden soms hun kinderen. Maar het grote drama dat eronder ligt, blijft in Stones' visie op *Medea* ongewis. *To fuck or not to fuck, that's the question* – aldus zou je deze voorstelling kunnen samenvatten. Meer lijkt er niet aan de hand in het leven van Anna: haar man gaat vreemd en zij wil hem terug. Waarom deze vrouw zo psychotisch is geworden en dat daaronder kennelijk een diep verdriet ligt verscholen – daaraan is Stone helemaal niet toegekomen.

Als regisseur is Stone snel, slim en bij tijd en wijle nerveus. In een immens lege, witte ruimte laat hij man, vrouw en kinderen elkaar naar het leven staan. De jongetjes lopen rond met webcams en laptops, waarop ze *The Sopranos* kijken. Daardoorheen dwarrelen onder meer de minnares en wat hulpverleners. Als er gegeten moet worden, is de keuze tussen pizza, kroketten of McDonald's.

Er klinkt voortdurend dreigende muziek en op een groot scherm worden vooral close-ups van de gekwelde Anna ge-

projecteerd. Halverwege komen er zwarte vlokken aarde naar beneden, als voorbode van het naderend onheil. Het slotbeeld waarin de moeder levenloos met haar kroost in de aarde is verzonken, is aangrijpend en van een grote schoonheid.

Tijdens het applaus kreeg Marieke Heebink een kus van Simon Stone. Dat is 'm geraden ook, want het is vooral aan haar weergalozes toneelspel te danken dat de voorstelling niet is blijven steken in soaptheater. Heebink bouwt haar rol prachtig op, van gespeeld naïef en hoopvol, via vertwijfeling naar duistere waanzin. Met als resultaat een monumentaal, meedogenloos portret van een vrouw in de war.

Hein Janssen

Aus Greidanus jr. en Marieke Heebink in *Medea*.

Foto Sanne Peper